



LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 30 d. Nr. FA-P5-50-11-65
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento
direktorės Daivos Bakutienės
2007-06-04 pavedimą Nr. P5-50-11,
2008-01-17 pavedimą Nr. P5-50-11-1

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Asta Giedrikienė (grupės vadovė)
Lina Bagdonavičiūtė
Danutė Mačiulaitienė

Auditas pradėtas 2007-06-04
Auditas baigtas 2008-05-30

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui	5
1.1. Dėl turto apskaitos	5
1.2. Dėl įsipareigojimų apskaitos	6
Kiti pastebėjimai	7
Rekomendacijos	8
Pažanga šalinant nustatytus trūkumus	9

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2007 m. birželio 4 d. pavedimu Nr. P5-50-11 ir 2008 m. sausio 17 d. pavedimu Nr. P5-50-11-1. Auditą atliko vyriausiosios valstybinės auditorės Asta Giedrikenė (grupės vadovė) ir Danutė Mačiulaitienė, vyresnioji valstybinė auditorė Lina Bagdonavičiūtė.

Audituojamas subjektas – Mykolo Romerio universitetas (toliau – universitetas) yra valstybinė aukštoji mokslo ir studijų įstaiga, asignavimų valdytojas. Adresas: Ateities g. 20, Vilnius, identifikavimo kodas – 111951726. Universiteto steigėjas – Lietuvos Respublikos Seimas. Audituojamu laikotarpiu universitetui vadovavo rektorius prof. dr. Alvydas Pumputis, Finansų ir ekonomikos direkcijai – direktorius (vyriausiasis finansininkas) Jonas Pempė.

Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama universiteto 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio išiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Finansinio turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 7), Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8), Profesinių aukštesniųjų, aukštųjų mokyklų darbuotojų etatų ir moksleivių bei studentų kontingento plano įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-3), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Audituojamu laikotarpiu universitetas vykdė tris programas: „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas“ (kodas 1.1), kuriai vykdyti patvirtinta, gauta ir panaudota 26 178,6 tūkst. Lt, „Studentų rėmimas ir jų kreditavimo sistemos plėtojimas“ (kodas 1.2), kuriai vykdyti patvirtinta, gauta ir panaudota 4 296,0 tūkst. Lt, „Specialioji studijų ir mokslo plėtojimo programa“ (kodas 88.8), kuriai vykdyti patvirtinta 31 522,7 tūkst. Lt, gauta 29 067,0 tūkst. Lt ir panaudota 29 032,6 tūkst. Lt.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučiai – 106 440,0 tūkst. Lt.

Universitetas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26.

Auditui taikytinas reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaida) yra 1 proc. išlaidų, nurodytų suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 595,1 tūkst. Lt, ir 1 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) – tai sudaro 1 064,4 tūkst. Lt.

Norėdami gauti įrodymų audito tikslams pasiekti, nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome universiteto vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, universitete atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

Ištyrę kontrolės aplinką ir atlikę detalius testus (savarankiškas audito procedūras), nustatėme sisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr. 1) ir Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaitos (forma Nr. 3) teisingumui.

Dalį nustatytų klaidų, galėjusių turėti įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui, universitetas ištaisė.

Atliekant audito procedūras buvo nustatytos klaidos, kurios neturėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui ir valstybės lėšų ir turto valdymui, o buvo susijusios su neefektyvia vidaus kontrole. Šios klaidos nurodytos audituojamam subjektui Valstybės kontrolės rašte (2008-05-15 Nr. S-(50-1.11)-967).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinės atskaitomybės teisingumui

1.1. Dėl turto apskaitos

Universitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 15 p¹., nes iki audituojamųjų metų pabaigos neįregistravo apskaitos registruose institucijos patikėjimo teise valdomų keturių statinių, esančių Kaune (kiemo statinių-kiemo aikštelių, esančių V. Putvinskio g. 68 ir 70, kitų statinių (inžinerinių)-kiemo statinių (tvora, kiemo aikštelė), esančių K. Donelaičio g. 68 / Maironio g. 27 ir E. Ožeškienės g. 41). Šių statinių vertės universitetas nenurodė ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse.

Universitetas nesivadovavo Statybos techninio reglamento STR.1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“² 7.4 p., kur nurodyta, kad gyvenamiesiems pastatams priklauso ir gyvenamosios paskirties pastatai, skirti įvairių socialinių grupių asmenims

¹ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

² Statybos techninis reglamentas STR.1.01.09:2003 „Statinių klasifikavimas pagal jų naudojimo paskirtį“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-06-11 įsakymu Nr. 289.

(bendrabučiai ir pan.), nes metinės finansinės atskaitomybės formos Nr. 3 „Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita“ 8 eilutėje „Gyvenamieji namai“ likučio nei metų pradžioje, nei metų pabaigoje nenurodė, nors patikėjimo teise valdo penkis 19 409,5 tūkst. Lt įsigijimo vertės pastatus – bendrabučius Vilniuje ir Kaune (šių pastatų vertę universitetas nurodė minėtos finansinės atskaitomybės formos 9 eilutėje „Negyvenamieji pastatai“).

Dėl to, kad universitetas neapskaitė visų patikėjimo teise valdomų statinių, Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytas ilgalaikio materialiojo turto (011-019 sąskaitos – aktyvas) likutis (88 969,1 tūkst. Lt) turėtų būti didesnis. Teisingai apskaičius ilgalaikį turtą, Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse nurodyti ilgalaikio turto fondo ir ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo likučiai turėtų būti didesni.

Dėl bendrabučių neteisingo priskyrimo pagal paskirtį Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaitoje (forma Nr. 3) gyvenamųjų namų likutis (8 eil.) sumažintas 19 409,5 tūkst. Lt, o negyvenamųjų pastatų (9 eil.) likutis šia suma padidintas.

1.2. Dėl įsipareigojimų apskaitos

Universitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis³, kuriose nurodoma apskaityti gautinas sumas, nes neapskaitė studentų įsipareigojimų sumokėti už mokslą.

Atkreipiame dėmesį, kad Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 308 p. nurodoma, kad pajamos apskaitoje registruojamos debetuojuant atsiskaitymų sąskaitas ir kredituojant pajamų sąskaitą.

Šie pastebėjimai buvo teikti ir atlikus 2006 m. valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą.

Todėl Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) nenurodyta studentų įsiskolinimų ir gautinų pajamų suma.

Universitete neteisingai registruojamas išdo įsiskolinimas (47,8 tūkst. Lt) įstaigai pagal specialiąją programą, nes negautų iš valstybės biudžeto asignavimų suma, vykdant šią programą, nėra biudžeto įsiskolinimas įstaigai. Todėl apskaitos registruose ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso atsiskaitymų su biudžetu (173 sąskaita – aktyvas) likutyje universitetas neteisingai apskaitė ir nurodė 47,8 tūkst. Lt išdo įsiskolinimą įstaigai už pervestas įmokas.

Universitetas neapskaitė ir finansinėje atskaitomybėje nenurodė gautinų sumų už mokslą ir įsiskolinimų už mokslą, todėl negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo

³ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (2005-12-30 Nr. 1K-405 redakcija).

2007 m. gruodžio 31 d. balanse nurodyti debetinio įsiskolinimo (aktyvas) likučiai ir pajamų (400 sąskaita – pasyvas) 107,3 tūkst. Lt likutis yra teisingi.

Dėl neteisingai registruojamo išdo įsiskolinimo Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse nurodytas atsiskaitymų su biudžetu (173 sąskaita – aktyvas) likutis yra 47,8 tūkst. Lt didesnis.

Atkreipiame universiteto vadovybės dėmesį, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (2003-12-23 Nr. IX-1946) 7 straipsnio 1 ir 3 p., biudžeto asignavimų valdytojai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, jos pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170, 4 punktu, biudžetinės įstaigos vadovas atsako už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

Kiti pastebėjimai

Audito metu buvo vertinama universiteto vykdoma programa 1.2 „Studentų rėmimas ir jų kreditavimo sistemos plėtojimas“. 2007 metais šiai programai vykdyti patvirtinta 5 546,0 tūkst. Lt. Programai vykdyti skirtos lėšos naudojamos pirmosios, antrosios ir trečiosios studijų pakopų studentų stipendijoms mokėti. Stipendijos mokėtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁴, kuriuose nustatytos stipendijų rūšys ir dydis. Vadovaudamasis šiais Vyriausybės nutarimais, universitetas patvirtino stipendijų nuostatus ir stipendijų ir priemokų prie jų dydžių nustatymo tvarką, kurie buvo suderinti su universiteto studentų atstovybe. Pagal universiteto stipendijų nuostatus studentams mokamos stipendijos atsižvelgiant į studijų rezultatus, universiteto Senato stipendijos, profesoriaus Mykolo Romerio vardinė stipendija ir socialinės stipendijos. Socialinės stipendijos skiriamos 0,6 taikomojo MGL dydžio socialiai remtiniams, kurie

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-03-31 nutarimas Nr. 473 „Dėl valstybinių aukštųjų mokyklų dieninės studijų formos pagrindinių, vientisųjų ir antrosios studijų pakopos studentų stipendijų“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1431 patvirtintas „Stipendijų doktorantams, aktyviai vykdančioms mokslinius tyrimus, skyrimo aprašas“.

yra visiškai valstybės finansuojami studentai ir negauna stipendijos pagal studijų rezultatus, studentams pateikus prašymus. Stipendijų skyrimas įforminamas atitinkamo fakulteto dekanu įsakymu, suderintu su universiteto studentų atstovybe. 2007 metais 150 universiteto studentų buvo skirta ir išmokėta 234,0 tūkst. Lt socialinių stipendijų.

Universitetas, vadovaudamasis Biudžeto sandaros įstatymo⁵ 6 straipsnio 2 dalimi ir Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁶ 76 ir 77 punktais, 2007-10-18 raštu Nr. 3A (17.1-451)-220 „Dėl biudžeto lėšų pagal programas perskirstymo“ kreipėsi į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Biudžeto departamentą, kad iš 1.2 programos „Studentų rėmimas ir jų kreditavimo sistemos plėtojimas“ 1 250 tūkst. Lt būtų perkelta į 1.1 programą „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas“. Stipendijų fondo ekonomijos susidarymo priežastis – skatinant studentų pažangumą, patvirtinti stipendijų dydžiai, diferencijuoti pagal studijų rezultatus. Patvirtintų asignavimų paskirstymo pakeitimas pagal minėtas programas buvo suderintas su universiteto studentų atstovybe. Perskirstytas lėšas universitetas panaudojo bendrabučių nuomos, spaudinių įsigijimo, kitoms eksploatacinėms išlaidoms apmokėti.

Pažymėtina, kad universiteto stipendijų skyrimo nuostatuose nenumatyta, kad sutaupytas stipendijų fondo lėšas galima perkelti kitoms universiteto vykdomoms programoms finansuoti.

Rekomendacijos

Atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, kurie yra reikšmingi ir turėjo įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, Mykolo Romerio universiteto vadovybė turi užtikrinti, kad vidaus kontrolės procedūros būtų veiksmingesnės ir kad:

- visas patikėjimo teise valdomas turtas būtų apskaitytas teisės aktų nustatyta tvarka (1 dalis);
- duomenys finansinės atskaitomybės formose būtų nurodomi Finansų ministerijos nustatyta tvarka (1 dalis);
- įsiskolinimai už mokslą būtų apskaityti pagal apskaitos principus ir taisykles, apskaitos registrai atspindėtų visą ir teisingą įsiskolinimų sumą (1 dalis).

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos „Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės“ (2005-06-21 Nr. 687 aktualiai redakcija).

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Universitetas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas Valstybės kontrolės 2007-09-26 raštu Nr. S-(50-1.11)-1451 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2008 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2007-12-27 raštu Nr. S-(50-1.11)-2008 „Dėl devynių mėnesių finansinės atskaitomybės vertinimo“.

Universitetas ištaisė dalį klaidų, kurios galėjo turėti įtakos metinės finansinės atskaitomybės teisingumui.

Dėkojame Mykolo Romerio universiteto darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2007 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įgyvendinimą iki 2008 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 5-ąjį audito departamentą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Asta Giedrikenė